

NO a la Llei d'Educació de Catalunya

**PER UNA REFORMA EDUCATIVA EN
BENEFICI DELS FILLS DELS TREBALLADORS**

**EN DEFENSA DE
L'EDUCACIÓ PÚBLICA**
No a la privatització!

• Una llei de privatització	2
• Autonomia de centres: gestió empresarial	3
Autofinançament dels centres	
Competència entre centres: foment de la desigualtat	
Model empresarial i autoritari	
• Finançament	7
• Inversió educativa a Catalunya	8
• La LEC es comença a aplicar	8
• Més atacs contra l'educació pública	9
• Per què aquests atacs?	11
• Per un pla de mobilitzacions contundent	11
• Taula reivindicativa del Sindicat d'Estudiants	14

L'educació ha estat en el centre de l'actualitat política a Catalunya durant els últims dos anys, tant per les reformes educatives que el govern del PSOE i el tripartit han aprovat i iniciat la seva aplicació, com pel rebuig massiu per part de la comunitat educativa.

En l'educació no universitària, la Llei d'Educació de Catalunya (LEC) de la Generalitat, governada pel tripartit (PSC, ERC i ICV) ha posat dempeus de guerra a la comunitat educativa, en especial als professors, mestres i estudiants. Les bases de la LEC van ser respostes amb una vaga el 14 de febrer de 2008, però el seu èxit no va impedir que el Departament d'Educació en l'avantprojecte i sobretot en el projecte de llei, desenvolupés els elements més retrògrads d'aquesta contrareforma. Unes altres dues vagues de professors i estudiants van sacsejar el sistema educatiu, el 13 de novembre de 2008 i el 19 de març de 2009, igualment multitudinàries, amb desenes de milers de manifestants als carrers de Barcelona i altres ciutats catalanes.

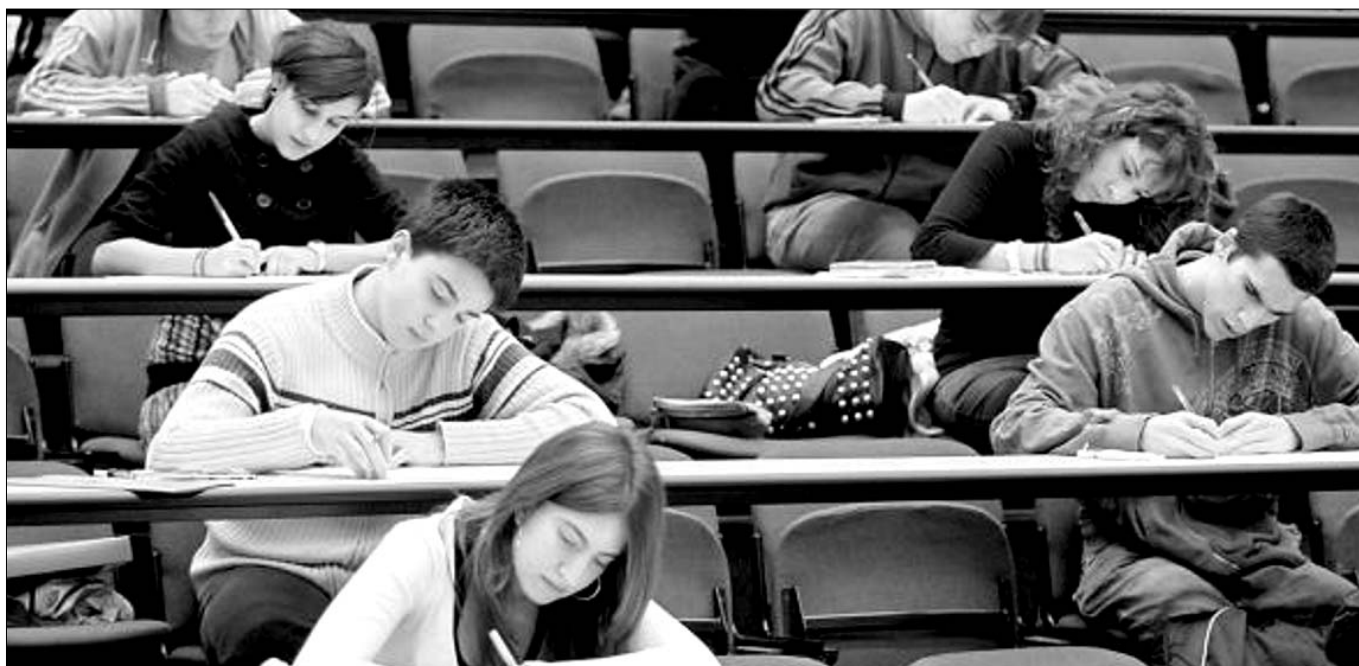
En el seu empenyorament per aprovar la LEC, el Departament d'Educació es va recolzar en la dreta catalana i en la patronal de la privada, sota el con-

trol de la Jerarquia Eclesiàstica Catòlica, fent tot tipus de concessions i atenent les seves exigències. Mentrestant desatonia i menyspreava públicament l'opinió de la majoria de professors i estudiants. Finalment la LEC va ser aprovada al Parlament el juliol de 2009 amb el vot favorable del PSC, ERC i CiU, amb l'oposició parcial d'ICV, i amb el suport entusiasta de la patronal de l'escola privada.

Encara que la LEC es desenvoluparà durant els següents vuit anys, una anàlisi detallada de la mateixa mostra quines seran les conseqüències de la seva aplicació: intensificació de la privatització de l'educació, augment de les desigualtats entre centres, i una major degradació i deteriorament de l'educació pública.

UNA LLEI DE PRIVATITZACIÓ

L'articulat de la LEC és replet de declaracions grandiloqüents sobre l'equitat, l'excel·lència i la gratuïtat de l'ensenyament, però a la pràctica planteja una verdadera bateria de mesures privatitzadores. Amb l'excepció dels dos següents aspectes, que han estat retirats o rebaixats, la resta de mesures privatitzadores dels texts previs s'han mantingut.

Referent a la “gestió municipal” dels centres que plantejaven els texts previs, que com ha succeït en alguns municipis en el cas del tram 0-3 anys, ha estat un pas cap a la gestió empresarial dels centres d’educació infantil, amb el consegüent empitjorament de l’atenció als infants i la precarització de les condicions laborals, com a Sentmenat (Vallès Occidental), on l’escola d’infantil municipal està gestionada per la multinacional constructora FCC. La pressió i la mobilització ha impedit que això aparegui de forma explícita per a tota l’educació, encara que si es manté per al primer cicle d’infantil 0-3 anys, formació d’adults i ensenyament artístic (art 143).

Un altre aspecte molt polèmic dels texts previs a la LEC (bases, avantprojecte i projecte) va ser la referència explícita a la “gestió indirecta” i “gestió de centres públics per entitats cooperatives o equips de professionals”, és a dir, que els instituts i escoles públiques poguessin ser gestionats per empreses privades sense ànim de lucre. Això no apareix d’aquesta forma a la LEC, i sens dubte això és fruit de la mobilització massiva de la comunitat educativa i del rebuig social que va produir. Tanmateix, la llei obre una via per a la “creació de l’instrument adequat per aconseguir la màxima suficiència en la gestió del conjunt de centres públics de titularitat de la Generalitat i afavorir la qualitat” (adicional 25a). Això pot significar moltes coses, com per exemple la creació d’una empresa pública o la cessió a una empresa privada que s’encarregui de gestionar els centres públics. És a dir, estem en el mateix.

Un eix de la LEC és la creació del Servei d’Educació de Catalunya, posant al mateix sac a l’educació pública i la concertada. Iguala els drets de l’educació concertada amb la pública, establint les bases perquè rebin encara més subvencions. Però no obliga la concertada a complir amb els deures ni obligacions quant a selecció d’alumnes, laïcisme o gratuïtat, deixant impunes els negocis econòmics i ideològics de la privada concertada.

Durant els últims 30 anys, en teoria (segons la llei LODE) els centres concertats tenien un caràcter subsidiari, és a dir, que l’educació pública era la principal i en casos excepcionals en els quals l’oferta pública fos insuficient, es donarien diners públics a l’educació privada (concert) perquè cobrés aquesta falta de places, i només temporalment. Això era en teoria, perquè a la pràctica l’educació privada concertada ha augmentat any rere any les subvencions i el nombre d’alumnes. La LEC posa en el mateix nivell l’educació pública i la privada concertada (art 44) en lloc de revertir aquesta situació, la qual cosa fa que a la pràctica acabi amb el caràcter subsidiari de la concertada, i així poder continuar promocionant-la en detriment de la pública.

La LEC obre multitud de noves vies de privatització, ampliant els trams i conceptes pels quals l’educació privada pot rebre subvencions: tram 0-3 anys, Formació Professional, batxillerat, centres privats de FP en empreses, centres de formació d’adults, voluntariat, ensenyament privat no presencial, centres

privats d'educació artística, idiomes de nivell bàsic, centres privats de serveis educatius...¹

El dret a l'elecció de centre ve reconegut a la llei en la mesura que la preinscripció es farà a cada centre i no per municipis o zones (art 46). Des del nostre punt de vista, aquest dret a l'elecció de centre és una fal·làcia, un invent demagògic de la dreta per mantenir la selecció social i econòmica que hi ha a la concertada, i que suposa un escàndol en el cas dels immigrants i alumnes amb necessitats educatives especials (NEE), als quals sistemàticament es neguen a escolaritzar i que es concentren especialment a l'educació pública, amb menys recursos per alumne per fer front a les seves necessitats d'aprenentatge.

Aquest curs només el 16,1% dels alumnes immigrants van a la concertada, i dels alumnes estrangers que s'han incorporat aquest curs al sistema educatiu, el 83,9% ho fan a la pública. Això es visualitza a molts barris obrers amb escoles concertades gairebé sense immigrants, mentre la pública acull la majoria. La patronal de la privada planteja que no acull més immigrants mentre no els donen més diners. La LEC legalitza aquesta situació quan planteja que escolaritzar alumnes amb NEE i condicions socials desfavorides no és condició necessària ni obligatòria per aconseguir subvencions públiques (art 205).

La llei també planteja que s'haurà de respectar l'ideari del centre, "incorporant el caràcter propi del centre en el projecte educatiu" (art 91). Això és una recepta acabada perquè els centres concertats, la majoria de l'Església Catòlica, obliguin els alumnes a tenir una educació confessional, i a més es garanteixi que aquells centres que separen els alumnes per sexe, un model educatiu basat en les tradicions més rànquies del franquisme, puguin continuar rebent diners públics.

Encara que la LEC planteja que els centres del Servei d'Educació de Catalunya han de ser gratuïts, això està en qüestió tant per als centres públics com per als concertats. En el cas dels segons, la patronal de la privada en multitud d'ocasions ha plantejat que en l'actualitat és impossible que retirin les quotes il·legals que cobren des de sempre (en teoria

aportacions voluntàries i/o per a activitats fora d'horari lectiu), i que en tot cas podrien retirar les quotes si rebessin més diners, una altra vegada. I lamentablement davant d'aquestes declaracions el Departament i el conseller Maragall s'han mostrat comprensius i atents amb les peticions patronals. Tot això augura que les quotes il·legals de la concertada es continuaran cobrant amb la normalitat habitual.

AUTONOMIA DE CENTRES: GESTIÓ EMPRESARIAL

L'autonomia de centres i els projectes de centre que implementa la LEC no tenen absolutament res a veure amb la idea que la participació dels professors, alumnes i famílies de cada centre és un instrument per a detectar els problemes o obstacles amb què compta en centre o el barri en el qual està ubicat, prendre mesures per pal·liar-lo o resoldre'l, i així aconseguir implicar la comunitat educativa. Res a veure amb això, més aviat és al contrari.

Tot el text de la llei té un fil conductor: l'elogi descarat de l'educació privada concertada, com el model a seguir i exemple a imitar per als centres públics. Així doncs, l'educació pública ha d'adoptar un model de gestió del centre a imatge i semblança del de la privada concertada.

AUTOFINANÇAMENT DELS CENTRES

L'autonomia de recursos econòmics no significa que el centre pugui elaborar un pressupost partint de les necessitats del centre, perquè si no hi ha recursos no hi ha gaire que decidir respecte a la despesa. La LEC introdueix amb el nom autonomia de recursos econòmics la llei de la selva quant a finançament dels centres públics, el camp qui pugui, l'autofinançament. Cada centre podrà optar a incrementar els seus ingressos a través d'activitats comercials, encara que en molts casos no serà una opció sinó més aviat una necessitat. Els centres es podran finançar a través d'"activitats comercials com les quantitats obtingudes per la prestació i la venda de productes generats en l'activitat del centre" (art 103), i es possibilita la gestió privada de centres públics en règim de lloguer per cobrir les despeses de construcció d'edificis (art 203.1). A més planteja la possibilitat

1. Tram 0-3 anys (art 198.3), centres privats de Formació Professional en empreses, institucions i sindicats (art 72.2), centres de formació permanent d'adults (art 70) i voluntariat (art 169), oferta i subvencions privats no presencials (art 55.6), centres privats d'ensenyament artístic (art 65.4), ensenyament artístic no reglat (add 26), de règim especial (art 42.5 i 200) i d'idiomes de nivell bàsic (art 64.3), batxillerat i Formació Professional (add 8) i PQPI (art 205.12). De l'Eina 424 del sindicat USTEC.

que els centres públics puguin “contractar operacions de tresoreria per finançar el dèficit temporal transitori de recursos financers”, és a dir, endeutar-se (el centre).

Durant l'últim any el govern central i la Generalitat han lliurat quantitats obscenes de diners públics als grans bancs perquè mantinguin els seus beneficis milionaris. En total 200.000 milions d'euros, quaranta vegades el pressupost educatiu anual de la Generalitat. Aquestes enormes quantitats de diners, que vénen dels impostos que paguen els treballadors, haurien d'anar destinades a l'educació i sanitat pública, i als subsidis de desocupació. Per als banquers i empresaris sempre hi ha diners, però quan es tracta de l'educació pública, el que ens proposa el Departament és que els instituts s'endeutin... amb els bancs! I sens dubte, pagant l'interès corresponent!

Aquesta mesura resulta especialment escandalosa després dels esdeveniments que han sacsejat l'economia mundial durant els últims dos anys. La crisi de l'economia capitalista, que ha portat a l'atur a milions de treballadors, s'ha vist accentuada i intensificada perquè durant el període precedent els bancs, multinacionals i governs van aconseguir arrossegar a tota l'economia cap a l'endeutament massiu per incrementar els seus beneficis. El deute avui suposa un llast que posa en risc qualsevol re-

cuperació econòmica, i especialment sagnant són els voluminosos deutes que les famílies obreres han hagut de contreure per poder comprar un habitatge. I precisament amb aquests esdeveniments tan recents, el Conseller Maragall i el Departament d'Educació proposen que les manques en finançament dels centres es resolguin a través de l'endeutament.

La gratuïtat de l'educació pública a Catalunya i l'Estat espanyol és una conquesta històrica de la lluita dels treballadors, encara que no hi ha hagut una gratuïtat total, perquè el negoci de les editorials amb els llibres de text any rere any suposa una despesa molt important, i les beques de transport o menjador escolar mai no han cobert totes les necessitats socials. A més, en bastants instituts públics en alguns trams educatius és habitual que, a més dels llibres de text, els alumnes han de pagar pel material escolar, fotocòpies, etc. Amb l'autofinançament dels centres es fractura el principi de finançament públic íntegre de l'educació pública, obrint una bretxa per acabar amb la gratuïtat de l'educació pública, sent els alumnes i les famílies les que paguin les deficiències de la inversió pública.

Les conseqüències de l'autonomia econòmica dels centres són evidents. En primer lloc incrementarà la degradació de l'educació pública, especialment els centres als barris i ciutats obreres més de-

gradats socialment, creant una xarxa de centres guetto. En segon lloc, obre una porta perquè l'empresa privada pugui fer negoci gràcies a la falta de recursos de l'educació pública, subordinant els centres als beneficis empresarials. I finalment, prepara el terreny per a una futura gestió privada dels centres públics.

COMPETÈNCIA ENTRE CENTRES: FOMENT DE LA DESIGUALTAT

A través de l'autonomia, la LEC introdueix una possible diversificació curricular (art 90). Això conduirà a una major diferenciació entre centres, per exemple sobre quines modalitats de batxillerat s'oferten i com orienten els estudis des de l'ESO, o si s'orienten els estudis cap a batxillerat o cap a la formació professional i/o el mercat laboral.

En relació amb això tenim la creació de centres de referència educativa (art 85) que acreditin "bones pràctiques" i que podran rebre un major finançament (art 201). Si a això sumem que els exàmens d'avaluació (proves sobre competències bàsiques estàndard) són iguals per a tots els centres, llavors les diferències entre uns i altres s'incrementaran, perquè els que vagin millor podran rebre al seu torn més diners públics.

Aquestes mesures condueixen a una major diferenciació, creant una triple xarxa educativa: els centres privats concertats (que seleccionen l'alumnat i destinen més diners per alumne que la pública), els centres públics dels barris menys desfavorits, i després la xarxa pública de centres guetto, que encarril·laran als alumnes cap al mercat laboral amb escassa formació i qualificació, facilitant la seva explotació en el mercat de treball

MODEL EMPRESARIAL I AUTORITARI

Una mostra del caràcter antidemocràtic de la LEC, entossudint en soterrar la participació de la comunitat educativa, és el fet que el projecte educatiu del centre, adalil de l'autonomia de centres, en realitat l'elaborarà, desenvoluparà i concretarà el director (art 142, 91) mentre que la comunitat educativa veurà molt limitada la seva participació activa. El Claustre de professors no és qui aprova el projecte sinó el director, amb l'aprovació final del Consell Escolar. Això per no parlar dels estudiants o de les famílies.

La LEC incrementa el poder i les responsabilitats del director del centre, en la creació de llocs de treball, en l'avaluació del professorat, en el manteniment de la plantilla i en la designació de càrrecs directius.²

2. La LEC dota els directors de més funcions, més poder i més responsabilitats (art 142) i els faculta discrecionalment per participar amb poder de decisió, tant en la definició de càrrecs addicionals (art 101) i de llocs de treball (art 102), com en la seva provisió (arts 114, 123.2 i 124) també els habilita per participar en l'avaluació del professorat (arts 102.4, 142.5 j), i a partir d'aquí en la determinació de les retribucions del professorat (art 131, en el manteniment dels seus llocs de treball (professorat interí, provisional i comissió de servei) i en el nomenament de càrrecs directius, de coordinacions i tutories (art 142.7 b). De l'Eina 424 del sindicat USTEC.

De fet, en un futur decret de direccions s'articlarà exactament les funcions dels directors, que segons el Departament d'Educació, hauran d'actuar "com a veritables caps de personal", que entre altres funcions, podrà posar sancions i faltes als professors (Avui 14/11/09). També eleva més les condicions laborals i salarials dels directors, per diferenciar-los més dels professors i mestres del centre.

La LEC atorga al director caràcter d'autoritat pública i presumpció de veracitat en totes les seves actuacions (art 142.9). Això significa que en la seva relació amb les famílies, alumnes, professors, sindicats... el director sempre té la veritat concedida per llei i és l'altra part qui ha de demostrar el contrari. En cas de la paraula d'un contra la de l'altre, el director sempre té la raó.

Això significa que la LEC atorga al director un poder absolut que sens dubte serà font de retalls als drets democràtics i abusos de tot tipus. Sense anar més lluny, durant les mobilitzacions contra la LEC, a l'IES Consell de Cent de Barcelona, al març de 2009, per impedir el dret democràtic a l'assemblea d'estudiants i per tant sabotjar la vaga d'estudiants i professors del 19 de març, el director del centre, Damià Montes, membre d'Axia, no va tenir la menor objecció en avisar la policia i interposar una denúncia amb la falsa acusació que els companys del Sindicat d'Estudiants l'havíem agredit. Finalment no vam poder celebrar l'assemblea, i en el judici, que va ser replet d'irregularitats i falsos testimonis, els companys van ser condemnats a pagar centenars d'euros de multa i a complir durant sis mesos una ordre d'allunyament. Està pendent de recurs, però en qualsevol cas, està clar que aquest és un primer exemple del que significarà que els directors siguin autoritat pública.

L'autonomia de centres quant a les condicions laborals dels professors i mestres significa una desregulació i major precarització. S'introdueix la contractació a dit d'una part de la plantilla a les mans del director (provisió especial art 124, 102.4 i 114) modelant així un professorat d'acord amb la ideologia del director, o en tot cas submis i que no protesti ni opini si significa diferir de l'opinió del director. És a dir, com a l'escola concertada o a qualsevol altra empresa privada. Això obre la porta a tot tipus d'arbitrarietats i d'amiguisme en l'assignació de places, i també a la repressió sindical i ideològica. D'altra banda, la LEC introdueix la contractació laboral dels professors substituïts, que cobreixen les baixes temporals per malaltia, la qual cosa empitjorarà les seves condicions laborals.

Quant als drets democràtics dels alumnes, els desenvolupaments de la LEC contindran nous retalls. Gràcies a la lluita i la mobilització de més de dues dècades, els estudiants hem conquerit certs drets democràtics. A la LOE ve reconegut el dret a inassistència col·lectiva a classe, i a la Carta de Drets i Deures de 2006 ve reconegut el dret de reunió en horari lectiu per a delegats i el dret de les associacions d'estudiants a informar en els centres. Desgraciadament, a la pràctica, aquests drets són vulnerats, i en tots els casos en els quals hem demanat al Departament d'Educació que intervingui perquè es respectin, han desoït les nostres peticions i han recolzat activament la vulneració dels nostres drets, com a l'IES Consell de Cent de Barcelona.

El Departament d'Educació ha destacat l'anomenat compromís família-centre. Aquest "contracte" que firmarien els pares i el centre es presenta com un mecanisme per lluitar contra el fracàs escolar i per incentivar la participació de les famílies. Des del nostre punt de vista, la lluita contra el fracàs escolar no es pot abordar ni amb mesures coercitives ni amb la firma de contractes de compromís, sinó només augmentant la inversió pública. Més endavant abordarem aquest aspecte. Però quant als drets democràtics, la firma d'aquest contracte pot significar que els alumnes quan es matriculen renunciïn voluntàriament als seus drets democràtics, i fins i tot que el Departament d'Educació en el futur derogui la Carta de Drets i Deures, i en cada centre regulin les normes de convivència, i que com ja succeeix en la concertada els drets democràtics dels estudiants brillin per la seva absència.

FINANÇAMENT

La LEC en el tema del finançament renuncia d'entrada a resoldre els problemes de l'educació pública quan ni tan sols inclou una memòria econòmica. Hi ha un compromís vague d'eleva la despesa en educació (pública i concertada) al voltant del 6% per a d'aquí a vuit anys, encara que no marca objectius anuals.

Si alguna cosa sí deixa clar el Departament d'Educació és que l'escola privada concertada no només mantindrà els actuals concerts, sinó que augmentarà substancialment les subvencions públiques arran de l'aplicació gradual de la LEC perquè el que rep en l'actualitat és "clarament insuficient". Segons el Conseller l'escola concertada rebrà 318 milions d'euros addicionals cada any fins al 2016.

La tesi del Departament d'Educació és que els problemes de l'escola pública no es resolen amb més diners, perquè ja hi ha suficients diners públics però estan mal gestionats i mal gastats. Això xoca frontalment amb el que diuen multitud d'estudis i d'anàlisi sobre el sistema educatiu, que plantegen clarament que la relació entre fracàs escolar i la inversió educativa és inversament proporcional. Aquells països que menys inverteixen en l'educació són els que més fracàs escolar tenen. A més, als països amb millors sistemes educatius, Finlàndia i Suècia, només el 4% de la despesa educativa finançarà l'educació privada, davant el 9% de l'UE-15, el 16% de l'Estat espanyol. Catalunya destaca amb una inversió en la privada concertada superior al 30%.

INVERSIÓ EDUCATIVA A CATALUNYA

La despesa educativa a Catalunya ha augmentat des de l'arribada del tripartit en les dades globals, situant-se el 2010 en 5300 milions d'euros. La plantilla de professors ha augmentat un 28,8% des de 2002, molts dels quals han passat de ser interins (o substituïts) a funcionaris. També la sisena hora a primària ha significat un augment de plantilla. Tanmateix, això no ha resolt el problema de la massificació a les aules perquè també ha augmentat el nombre d'alumnes a l'educació de manera espectacular. En nou anys ha augmentat el nombre total d'alumnes en 285.000, arribant a 1.276.000 a primària i secundària en aquest curs 2009-2010, un augment del 26,2%.

Les dades mostren com l'augment global al pressupost educatiu no ha resolt ni ocultat les enormes deficiències. Mentre a la Unió Europea s'inverteix en educació no universitària un 3,9% del PIB i a l'Estat espanyol un 3,01% del PIB, a Catalunya la inversió és del 2,2% (dades de 2007). De fet països com Turquia, Romania o Macedònia n'inverteixen més en aquest concepte. Això suposa invertir anualment 3544 €/alumne, el que situa a Catalunya com la quarta comunitat autònoma amb menys inversió per alumne, després de Madrid, Andalusia i Múrcia. I si ho mesurem segons la despesa pública en educació (no univ.) per estudiant en relació al PIB per càpita (és a dir, tenint en compte el total de diners que s'inverteix, la població d'estudiants i la riquesa de Catalunya) trobem que Catalunya és la penúltima en inversió, només per sota de Madrid.

Aquesta és la verdadera raó del fracàs escolar, que a les escoles i instituts es concreta en que falten professors, les aules estan massificades i falten ins-

tal·lacions (laboratoris, material informàtic, biblioteques decentes, instal·lacions esportives, dutxes...). Aquest curs va començar amb més 20.000 estudiants a 1046 barracots, el màxim en molts anys, i l'única resposta per part del conseller d'Educació és que no són barracots, sinó "mòduls, aules prefabricades o aularis". A més, a molts centres hi ha greus problemes per la falta de manteniment de les instal·lacions, com amb la calefacció o el material d'educació física.

D'altra banda, les subvencions a la patronal de l'educació privada, en comptes de disminuir, han augmentat dràsticament. Han passat de 690 milions d'euros l'any 2003 a aproximadament 1000 milions d'euros l'any 2007. Mentre Catalunya és de les últimes Comunitats en inversió per alumne a la pública, és de les primeres en inversió per alumne a la privada.

El Departament d'Educació no està proporcionant dades sobre la relació entre inversió a la pública i a la privada-concertada, confonent ambdós conceptes de forma conscient per ocultar quants diners públics es destinen a l'educació concertada. De tota manera, si fem una projecció de les subvencions a la privada concertada des de 2007, partint del creixement general de la despesa en educació des de llavors, l'any 2010 rebrà entorn de 1200 milions d'euros. Aquest càlcul es fa partint que la inversió a la privada concertada ha augmentat al mateix nivell que la despesa general en educació, encara que perfectament pot haver estat fins i tot major.

Els problemes de l'educació pública estan relacionats directament amb la inversió insuficient en l'educació pública. Així doncs, un augment dràstic de la inversió en l'educació pública no és la única condició per atallar els problemes del sistema educatiu, però sens dubte, és una condició sine qua non.

LA LEC ES COMENÇA A APLICAR

El curs va començar el setembre de 2009 amb un retall de plantilles del 5%, mentre que els concerts i les partides per a professorat a la concertada van augmentar un 3%. Mitjançant la reducció de l'horari d'interins i substituïts, el Departament preveu estalviar-se 30 milions d'euros. A la supressió del batxillerat nocturn aquest any s'ha sumat la supressió d'algunes línies de batxillerat diürn en alguns centres. A més, aquest curs es repeteix amb força freqüència que les baixes de professors es cobreixen a partir del quart dia, una mesura per estal-

viar diners que va directament contra la qualitat de l'ensenyament.

El Departament d'Educació ha situat en el centre del debat educatiu un nou canvi de calendari escolar, segons el qual els alumnes tindran una setmana de vacances al febrer, començant una setmana abans al setembre, i eliminant la jornada intensiva del mes de juny.

Aquestes mesures des del punt de vista pedagògic manquen de sentit, i des del punt de vista organitzatiu suposen un problema tant a l'inici de curs (només una setmana perquè els professors preparin la tornada a l'escola) com per a la setmana lliure del febrer, ja que els pares i mares que treballen tindran seriosos problemes per deixar als fills "recollits", veient-se obligats en molts casos a pagar les costoses i privades activitats extraescolars i casals. Amb mig milió de treballadors a l'atur a Catalunya, i els enormes problemes per arribar a final de mes i pagar les factures, les declaracions del conseller Maragall recomanant "portar els fills a la neu" no poden sonar de cap altra forma que no sigui una burla cínica i pejorativa.

El verdader objectiu d'aquesta mesura és aixecar una enorme cortina de fum darrere de la qual ocul-

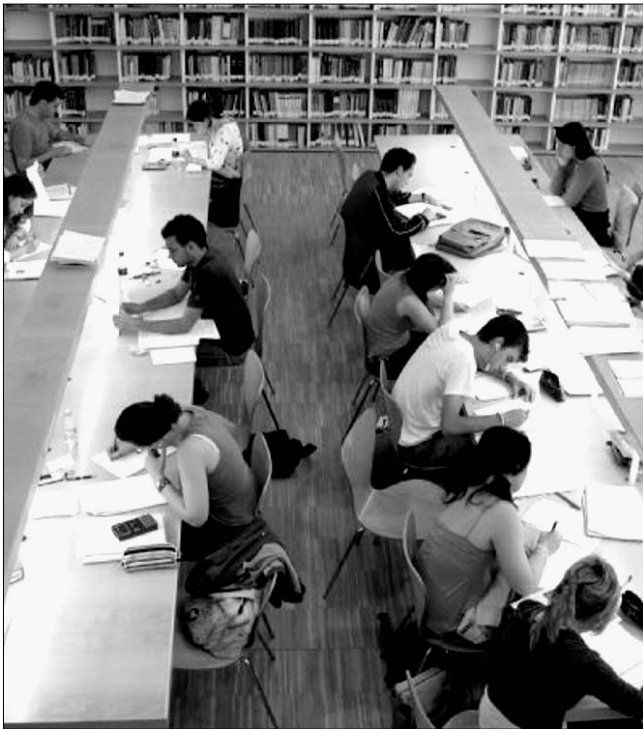
tar la creixent degradació de l'educació pública, a més de continuar fomentant un enfrontament entre els professors i les famílies, presentant la falsa imatge que els professors i mestres són uns ganduls que treballen poc i només es mouen per preservar els seus interessos corporatius. D'aquesta forma el Departament pretén adjudicar a la comunitat educativa, en especial als professors, la responsabilitat del fracàs escolar, quan la culpa dels problemes de l'educació pública resideixen en la deficient inversió pública dels últims anys, que s'ha combinat amb una promoció molt important de la privada concertada.

MÉS ATACS CONTRA L'EDUCACIÓ PÚBLICA

Aquest curs tots els trams del sistema educatiu estan sota atac. A més de la LEC i la política educativa del Departament, tenim l'enduriment de la selectivitat i l'aplicació a corre cuita del Pla Bolonya.

A la universitat el Pla Bolonya s'ha implantat molt de pressa el setembre de 2009, concretant totes aquelles mesures reaccionàries per les quals milers d'estudiants van sortir al carrer mesos enrere.

Han augmentat considerablement els obstacles acadèmics i d'horaris per compaginar estudis i feina,

perjudicant així als universitaris fills de treballadors que treballen per pagar-se els estudis. Les taxes universitàries han pujat fins i tot un 30%, desmentint la propaganda oficial del govern. Davant la nostra reclamació d'augment de la inversió pública a la universitat, el govern va defensar el "cost zero" de la implantació de Bolonya. Ara parlen del "cost sota zero". Aquest any 2010 la Generalitat ha elaborat un pla d'austeritat, amb un retall del pressupost entre el 5 i el 8% a la universitat pública.

Una altra mesura que s'implanta aquest any 2010 és el nou model de selectivitat, que suposa un enduriment en tota regla. La nova PAU constarà de cinc exàmens obligatoris (nota màxima 10) i tres d'optatius per pujar nota (nota màxima 4). Els dos exàmens optatius amb millor nota se sumaran a la nota dels obligatoris, podent arribar a una nota de 14. El govern diu que d'aquesta forma cada estudiant s'organitzarà la seva pròpia selectivitat.

A la pràctica estem veient que això significa endurir l'accés, perquè són les universitats les qui decideixen quant valen els exàmens optatius (ponderacions de 0,1 o 0,2). Per exemple, per accedir a la carrera de Comunicació Audiovisual compta més l'optativa biologia (0,2) que cultura audiovisual (0,1), a Arquitectura pondera més biologia (0,2) que Dibuix Tècnic (0,1). Aquells estudiants que vulguin accedir a Psicologia, Logopèdia o Educació Física (INEF) tindran més obstacles perquè abans s'acce-

dia per Ciències Socials, mentre que ara serà per Ciències de la Salut.

En definitiva, aquesta selectivitat a la carta significarà que les universitats, per limitar l'accés a la universitat, convertiran els exàmens voluntaris en obligatoris elevant la nota de tall i ponderant més aquelles assignatures més dures. Aquest nou model de selectivitat incrementa els obstacles dels fills dels treballadors, sense els recursos econòmics per poder pagar-se acadèmies privades on preparar les "optatives".

A més, la nova selectivitat devalua el títol de batxillerat perquè comptarà més la nota de selectivitat que els dos anys de batxillerat, i disminueix el nombre de carreres a què accedir perquè en 1r de batxillerat caldrà escollir a quines assignatures optatives matricular-se segons siguin exigides per les universitats.

El Sindicat d'Estudiants considerem que la selectivitat és una prova artificial, que crivella l'accés del fill de l'obrer a la universitat, en la mesura que hi ha escassetat de places públiques. Per això no és suficient amb aprovar la selectivitat, sinó que cal superar la nota de tall de la carrera. Per aquesta raó reclamem la supressió de la selectivitat. Però davant de la nova selectivitat que va aprovar el govern el passat mes de juliol, que suposa un enduriment, reclamem la seva derogació immediata.

El govern, amb l'enduriment de la selectivitat i el Pla Bolonya, persegueix un mateix objectiu no declarat: expulsar els fills dels obrers de la universitat, elititzant l'accés a una minoria de la societat, i posant la universitat pública al servei de les multinacionals. Per als grans empresaris invertir diners en la universitat pública suposa un malbaratament quan l'ocupació que ens ofereixen són ocupacions precàries, mal pagades i mal qualificades, o sinó la desocupació. Per aquesta raó els empresaris i banquers exigeixen limitar l'accés a la universitat.

Però des del punt de vista de les necessitats socials no és cert que sobrin llicenciats sinó més aviat al contrari. Falten metges, personal sanitari, professors i mestres, educadors i treballadors socials,... Por aquesta raó el Sindicat d'Estudiants exigim la supressió de la selectivitat i la construcció de les places públiques suficients per garantir que el fill de l'obrer pugui anar a la universitat.

PER QUÈ AQUESTS ATACS?

En aquests anys de govern tripartit ha tingut una oportunitat per donar un tomb al sistema educatiu a Catalunya i revertir els estralls que van causar 23 anys de govern de CiU. Desafortunadament, el Departament d'Educació ha assumit bona part de les reivindicacions de la dreta i la patronal, tant de la patronal de l'educació privada com dels empresaris en general, per als quals gastar diners en una educació pública, gratuïta i de qualitat és un malbaratament.

Per a molts joves i treballadors ha estat tota una desil·lusió la política educativa que està portant endavant el Tripartit. Per desgràcia, no és només en el terreny educatiu on Montilla i el seu govern s'han caracteritzat per aplicar una política més d'acord amb els interessos de la patronal que amb els interessos dels treballadors. Mentre —fins al moment— el govern central ha suportat les pressions de la CEOE per llançar una reforma laboral que abarateixi l'acomiadament, el president Montilla ja va assenyalar en repetides ocasions la seva adhesió als plantejaments dels empresaris. Un altre exemple dramàtic estan sent els EROs (Expedients de Regulació d'Ocupació). La Generalitat no ha tingut cap problema a firmar un rere l'altre, tornant a carregar la responsabilitat de la crisi econòmica en les seves víctimes, i no en els seus responsables.

L'educació no és una cosa secundària. El sistema educatiu, des de l'òptica d'un capitalista és, d'u-

na banda, una font de negoci, i de l'altra, un útil instrument per dotar-se del tipus de treballador que necessita: una petita minoria de tècnics qualificats destinats a dirigir el dia de demà les empreses, i una massa d'obriers amb poca o nul·la qualificació, el més submisos possibles, que treballin en condicions laborals d'extrema explotació. Per desgràcia, totes les mesures educatives que s'han emprès en els últims anys, encara que els seus promotors s'omplien la boca parlant d'"equitat" i "excel·lència", no tenien cap altre objecte que aconseguir aquests objectius, privatitzar l'educació pública, per fomentar el negoci, i per destruir gradualment una conquesta històrica del moviment obrer: el dret dels fills dels treballadors a rebre una educació de qualitat.

Amb l'actual crisi econòmica i l'elevat endeutament de l'Estat pels insultants ajuts que s'estan destinant a les grans empreses i banquers, les presses per accelerar els atacs a l'educació pública augmenten. Al futur econòmic de desocupació de masses que ens espera, se sumarà que la majoria dels fills dels treballadors no tindrem pràcticament cap possibilitat de rebre una bona formació, a no ser pagant-la de la nostra pròpia butxaca.

Tanmateix, no podem oblidar que, si està governant el Tripartit és gràcies precisament al vot de milers de treballadors, que van lluitar perquè CiU abandonés el govern precisament per aconseguir una política que no busqués l'interès del capitalista, sinó l'interès de l'obrer.

PER UN PLA DE MOBILITZACIONS CONTUNDENT

La lluita contra la LEC ha estat la major lluita educativa a Catalunya des de la lluita contra la LOU i la LOCE, i quant a participació dels professors i mestres, la major en dècades. El Departament d'Educació s'ha recolzat en la dreta nacionalista per aprovar la LEC. Tanmateix, no s'ha de donar la lluita per perduda.

Malgrat tota la força que vem demostrar una i altra vegada al carrer, el Tripartit, recolzat per CiU, va aconseguir aprovar la LEC en el Parlament. Per què? En primer lloc, això no va ser perquè no tinguéssim força, o perquè manquéssim del suport popular i de la simpatia de milers de famílies treballadores. Tanmateix, el govern es jugava molt en aquesta llei, i va aguantar totes les pressions rebudes fins aconseguir l'aprovació. Tanmateix, sí val la pena

analitzar críticament com va ser el conflicte per treure lliçons profitoses del mateix.

El 14 de febrer de 2008 va ser una data enormement reeixida. Les aules es van buidar i els carrers es van omplir. Estudiants, professors i mestres, a l'uníson van demostrar que estaven disposats a lluitar fins al final en defensa de l'educació pública. Què va succeir després? Confiant que el conseller s'asseuria a negociar amb ells després de l'èxit de la mobilització, els dirigents de CCOO i UGT no van voler convocar una nova mobilització. USTEC, sindicat majoritari, tement trencar la unitat sindical, tampoc no ho va fer. Van haver de passar nou mesos perquè, davant de l'evident desvergonyiment de Maragall, USTEC, ASPEC i CGT convoquessin al costat del Sindicat d'Estudiants la mobilització del 13 de novembre. L'èxit d'aquesta mobilització, encara que no va ser convocada per tots els sindicats, va ser molt important i explica la convocatòria posterior del 19 de març de 2009, que es va saldar amb un altre enorme èxit.

Quin temps preciós s'havia perdut entre el 14 de febrer de 2008 i el 19 de març de 2009! Després de l'èxit del 14 de febrer els sindicats havien d'haver plantejat un pla d'acció, noves mobilitzacions, on a més, d'una banda, els propis professors fossin part activa en la seva elaboració, a través d'assemblees —als instituts, conjuntes amb els estudiants— i la creació de comitès de lluita, democràticament elegits, centre a centre, que tinguessin com una tasca fonamental arribar als pares amb l'explicació del que suposava la LEC, i coordinar les diferents accions que es poguessin dur a terme. Però en comptes d'això els dirigents sindicals van creure que podrien confiar en la paraula de Maragall i van tractar de negociar amb ell sense cap convocatòria en vistes.

Però què va passar després del 19 de març? No es va tornar a convocar una nova mobilització pràcticament fins a l'estiu, quan al Parlament només li restava votar. Sens dubte, aquestes últimes concentracions van ser molt limitades precisament perquè tota una capa de professors i mestres comprenien que després del 19 de març si es volia tombar la llei, la mobilització havia, inevitablement, d'endurir-se i estendre's.

Durant tot el conflicte, el Departament d'Educació ha mantingut una actitud de menyspreu cap a les opinions de la comunitat educativa, espe-

cialment cap als professors i els estudiants, que vam sortir al carrer. Quan el Departament ha obert processos de negociació en aquest conflicte, en realitat s'han tractat de maniobres amb les quals guanyar temps i refredar la lluita. Lamentablement, els dirigents sindicals han caigut a la trampa en diverses ocasions, donant un respir al Conseller Maragall a la negociació/farsa, en lloc de continuar intensificant la lluita i estenent la resposta mitjançant un pla de lluita seriós i contundent.

Teníem força, i amb un pla d'acció que involucrés els professors i els estudiants i que arribés al conjunt de la classe obrera a través dels pares d'alumnes, podríem haver evitat l'aprovació de la LEC, provocant enormes pressions en el Tripartit. No va ser així i, evidentment, ara amb la LEC aprovada estem en una situació pitjor.

Sens dubte hem de reclamar millores concretes en la política educativa del Departament d'Educació i lluitar contra els decrets de desenvolupament de la LEC, com el recent decret d'autonomia de centres. Però hem d'anar més enllà d'això i exigir la retirada de la LEC, com fins al moment hem fet. En primer lloc perquè és una llei feta a mida per privatitzar l'educació pública, amb la que, si fruit de la lluita detenim o suavitzem algun desenvolupament concret de la llei, en qualsevol moment el Departament podrà tornar a la càrrega, tant si governa l'esquerra com si governa CiU. I en segon lloc, perquè lluitant contra els desenvolupaments concrets diluïm la força de la mobilització i la pressió social, afavorint la tàctica de desgast que el Departament vol dur a terme.

La lluita contra la LEC i en defensa de l'educació pública no se l'ha de donar per perduda. Durant aquest any 2010 es comença a aplicar la LEC, concretant-se i desenvolupant-se els seus aspectes més reaccionaris. Això donarà lloc a un increment del descontentament i a la indignació en la comunitat educativa. Aprendre les lliçons d'aquests dos anys de lluita és fonamental per preparar les investides següents.

És necessari un pla de mobilitzacions sostingut en el temps, més enllà de la convocatòria d'una vaga sense perspectiva de continuïtat. La vaga i la manifestació és l'instrument més vàlid que tenim per pressionar el govern, posar a sobre de la taula les nostres reivindicacions, demostrar quina és l'actitud de la comunitat educativa, i estendre el

conflicte fora de les escoles i instituts per guanyar el suport de la classe obrera. Però l'absència d'un pla de mobilitzacions que donés continuïtat a la lluita ha possibilitat al Conseller i al govern guanyar temps, maniobrar i dilatar el procés, per a finalment aprovar la LEC recolzant-se en la dreta.

Per aquesta raó, i davant de la bateria d'atacs a l'educació pública, creiem que els dirigents sindicals haurien d'organitzar un pla de lluita que suposi un pas endavant respecte a les mobilitzacions anteriors: la convocatòria d'una Vaga General de tota la Comunitat Educativa, dins d'un pla de mobilitzacions més ampli.

Els sindicats haurien d'usar la seva estructura per aconseguir la solidaritat d'altres sectors de la classe obrera. Sobretot CCOO i UGT tenen la capacitat de poder explicar a la majoria de la classe obrera el que està en joc, organitzant assemblees informatives a les fàbriques, editant centenars de milers de fulls informatius per distribuir-los als

barris obrers... Però sobretot, el que necessitem és que puguin ser els mestres, professors i estudiants els que organitzin la mobilització i la lluita en cada centre i puguin participar en les decisions de com portar la lluita, amb quins objectius i amb quin pla de lluita. Això només pot ser mitjançant les assemblees en els centres, elegint en elles comitès de lluita amb representants elegibles i revocables en qualsevol moment, que es coordinin a nivell local i després a nivell nacional i on es puguin discutir els passos a donar, com portar-los endavant i com crear la suficient pressió com perquè el govern doni un gir de 180 graus en la seva política educativa i social.

- **No a la LEC!**
- **No a la privatització!**
- **Per una reforma educativa en benefici dels fills dels treballadors**

**AFILIA'T AL SINDICAT D'ESTUDIANTS I LLUITA
PER UNA EDUCACIÓ PÚBLICA I DE QUALITAT**

Taula reivindicativa del Sindicat d'Estudiants

1. Derogació de la LEC. Per una reforma educativa en benefici dels fills dels obrers.
2. Dimissió del Conseller Maragall.
3. 7% del PIB a l'educació pública. Ni un euro a la concertada.
4. No a l'autofinançament ni a l'endeutament dels instituts. 100% inversió pública.
5. Increment de la plantilla de professors i reducció del nombre d'alumnes per aula.
6. Derogació del decret d'autonomia. No al director-dictador-gerent. Per una educació pública democràtica.
7. Respecte del dret de vaga i d'assemblea en hora lectiva per als estudiants
8. Derogació del decret de la nova selectivitat.
9. Supressió de la selectivitat i construcció de les places suficients a la universitat pública.
10. El fill de l'obrer a la universitat

El 8 d'octubre de 2007 va fer 40 anys de l'assassinat brutal d'Ernesto Che Guevara de la Serna a mans de l'exèrcit bolivià. Quatre dècades després d'haver-li pres la seva vida al Che, la classe dominant segueix sense poder matar l'exemple de lluita i heroisme que per a milions de joves i treballadors a tot el món representa el gran revolucionari llatinoamericà.

Per als joves i treballadors revolucionaris recordar avui al Che, a més a més d'un homenatge just i necessari, és una oportunitat de conèixer millor i debatre les seves idees. Mirarem d'apropar-nos a la figura humana i política immensa del Che com creiem que ha de fer-lo sempre un revolucionari i com ell sempre va mirar d'abordar tots els processos, analitzant a l'home i al context econòmic i polític que el va voltar i prenent-lo no com es pren un mite religiós sinó com el que és: un líder revolucionari l'exemple del qual segueix profundament viu, mirant així de repetir els seus encerts i aprendre dels seus errors.

El novembre de 2007 vam celebrar el nostre XIII Congrés i alhora el nostre vintè aniversari. En aquest llibre, a més a més d'incloure el programa aprovat en aquest últim congrés, volíem fer un esment especial a la nostra història. El curs 1986-87 es van produir les mobilitzacions estudiantils més importants de les darreres dues dècades a l'Estat espanyol. Els seus protagonistes van ser estudiants d'institut que, des del 12 de novembre de 1986 i durant els tres mesos següents, fins ben entrat l'any 1987, van prendre el carrer de les principals ciutats i pobles del país, enfrontant-se en ocasions a les agressions de les bandes feixistes i a la repressió de l'aparell de l'Estat, elements directament vinculats al règim franquista, els residus del qual seguïen més que presents a la societat de finals dels anys vuitanta.

Lluitant contra totes les adversitats, centenars de milers de joves al carrer van provocar el major impuls que ha viscut l'educació pública des d'aleshores: gratuïtat de l'educació secundària, augment de les beques, construcció de places públiques, van ser algunes de les conquestes.

Si la mobilització va aconseguir la victòria va ser gràcies al sorgiment, a l'escalf de la lluita, d'una organització d'abast estatal, amb un programa i uns mètodes revolucionaris, agafats directament de l'experiència del moviment obrer: el Sindicat d'Estudiants.

Tercera edició del document publicat a l'octubre del 2000, que explica la nostra posició sobre fets com la globalització, la mundialització de l'economia, el saqueig del Tercer Món, la dictadura de les multinacionals i els seus òrgans executius com l'FMI (Fons Monetari Internacional), BM (Banc Mundial) o l'OMC (Organització Mundial del Comerç), que afecten a milions d'éssers humans a tot el món. En realitat es tracta de l'agressió permanent que un sistema social, el capitalisme, realitza contra la majoria de la població a tots els racons del planeta, i que es tradueix en atur massiu, privatitzacions, guerres i intervencions imperialistes com la que estem veient a l'actualitat a l'Iraq i l'explotació més brutal.

No som neutrals davant d'aquests fets. Lluitem contra tot tipus d'opressió, contra aquest sistema social que ens condemna a una degradació permanent de l'ensenyament públic, a l'atur massiu o als llocs de treball precaris. Per això hem donat suport i participat decididament a les mobilitzacions de milers de joves a Seattle, Washington, Praga, Gènova, Barcelona o París contra l'opressió capitalista i la hipocresia de

les seves institucions.

En un moment en que els mitjans de comunicació no es cansen de desprestigiar les idees revolucionàries i ocultar els esdeveniments revolucionaris que avui s'estan vivint a diferents llocs de l'Amèrica Llatina (Veneçuela, Bolívia, Equador...) o les mobilitzacions de la classe obrera i la joventut a tot Europa, des del Sindicat d'Estudiants considerem una obligació alçar la bandera de la lluita per una societat alternativa al capitalisme, una societat socialista, sense classes, on la població controli democràticament els recursos de la societat, i l'economia, la cultura, la sanitat i tots els avenços de la humanitat estiguin al servei de tots i no per al benefici d'una minoria de capitalistes i multimilionaris.

Si vols més informació de les nostres activitats,
afiliar-te o rebre la revista del SE Nuestra Voz,
posa't en contacte amb nosaltres:

CATALUNYA: · **Barcelona:** Casal Marxista - carrer
Reina Amàlia 6, baixos esquerra, 08001 (Metro Paral·lel
o Sant Antoni) · 933 248 325 -
barcelona@sindicatdestudiants.net

· **Tarragona:** Casal Marxista de Reus - Carreró de la
Puríssima Sang, 10 baixos - 660 721 075 -
tarragona@sindicatdestudiants.net

PAÍS VALENCIÀ: Casal Roig - Arquitecte Arnau 19,
baix, València - 961 339 120 -
valencia@sindicatodeestudiantes.net

BALEARS: 669 262 800 -
mallorca@sindicatodeestudiantes.net

www.sindicatdestudiants.net
www.sindicatodeestudiantes.net

**Sindicat
Estudiant**

Preu: 1€
Preu d'Ajuda: 1,20€